

ALUMINIJ

12

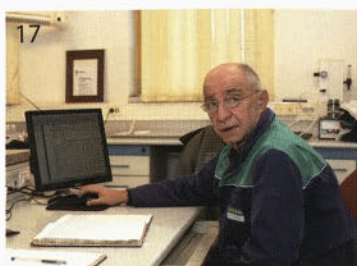
Časopis družbe Talum d. d. Kidričevo

DECEMBER 2016

Sr(e)čno 2017!

Iz vsebine

- 4 Uprava
- 5 Nepogrešljivi aluminij
- 6 Na katere dosežke smo v letu 2016 še posebej ponosni
- 8 Zgradili tri objekte
- 9 Pri rednih pregledih ugotavljamo brezhibnost
- 9 Sodelovanje med znanostjo in gospodarstvom
- 10 Talum v družbi najboljših
- 11 Zgodba zaživela med osnovnošolci
- 12 Novoletne želje naših zaposlenih
- 14 V prihodnosti nas čaka avtomatizacija procesov
- 17 V štiridesetih letih se je veliko spremenilo
- 18 Imamo tradicijo in pripadnost
- 20 Naša razmišljanja ustvarjajo spremembe
- 21 Zadovoljen delavec je uspešnejši
- 22 Pomen družbene odgovornosti podjetij
- 22 Druženje z nedavno upokojenimi sodelavci
- 23 »Mladi gasilec«
- 24 Decembra se lahko obdarimo tudi z dobrimi odnosi
- 25 Krvodajalska družina Šoštarč
- 26 Decembar v znamenju glasbe
- 26 Memorial Bogdana Kerleta
- 27 Slaba vremenska napoved nas ni ustavila
- 28 Fotoreportaža
- 30 Kolumna
- 31 Križanka

Na naslovnici: aluminijasta jelka (Tomaž Plavec)

Časopis družbe Talum. Naslov uredništva: Talum, d. d. Kidričevo, Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, telefon: 02 79 95 108, telefaks: 02 79 95 103, e-pošta: aleksandra.jelusic@talum.si.

Izhaja mesečno v nakladi 2300 izvodov.

Uredniški odbor: Aleksandra Jelusič, glavna urednica, Danica Hrnčič, Lilijana Ditrh, članici, Gregor Jurko, član, ter Darko Ferlinc in Srđan Mohorič, zunanja člana.

Jezikovni pregled: Darja Gabrovšek Homšak, avtorica naslovnice: Aleksandra Jelusič

Prelom, priprava za tisk in tisk: Tiskarna Ekart, d. o. o.

Foto: Srdan Mohorič

ALEKSANDRA JELUŠIČ
GLAVNA UREDNICA

Naj vam ne zmanjka želja

Novoletno vzdušje je bilo čutiti že dva meseca prej, preden je prišel mesec, ko mu to dejansko pritiče, zato verjamem, da si marsikdo med vami zdaj, ko ste se že nagledali novoletnih okraskov, želi samo še malo miru in dneve, ki so pred njim, preživeti v krogu njemu ljubih ljudi. Pa vendar ne moremo mimo praznikov in tako je tudi decembrska številka časopisa Aluminiij praznično obarvana. V njem pa tokrat ne pišemo samo o novoletnih željah naših sodelavcev in o bilancah preteklega, pišemo tudi o novembrskih dogodkih, s katerimi smo zaznamovali rojstni dan naše tovarne in vseh talumovcev, ki si v njej služimo svojo rezino kruha.

Tokratni intervju je namenjen Marku Drobniču, predsedniku uprave Taluma, ki je z nami delil svoja razmišljanja o tem, kaj nas čaka v letu 2017, ter nam za konec zaupal tudi svoje novoletne želje.

Za tovarno aluminiija se spodobi, da so novoletne dekoracije v znamenju aluminiija, zato smo letos novoletno jelko »skvačkali« kar iz aluminiijaste žice in tako domišljiji dali prosto pot, da jo izstrelimo v vesolje – to pa je rdeča nit letošnjih voščilnic. Zakaj pa ne? Domišljije ni dobro omejevati in morda nekoč kakšen kos Talumovega aluminiija tudi zares najde svojo pot do zvezd.

Irski pisatelj in Nobelov nagrajenec za književnost George Bernard Show je nekoč zapisal: »Dve tragediji sta v življenju: ena je, ko ne dosežeš želje svojega srca, druga, ko jo dosežeš.«

Ob branju tega citata sem pomislila, kako radi ljudje zapišemo, da si želimo, da se nam izpolnijo vse želje, ob tem pa pozabimo, da je za srečo nujno potrebno, da obstajajo tudi neizpolnjene želje. Te so namreč gonilna sila našega osebnega napredka, strasti, zagnanosti, ki nas žene naprej v osvajanju novih izzivov.

Zato vam uredništvo časopisa želi, da vam nikoli ne bi zmanjkalo želja in da bi vedno obstajale stvari, za katere je vredno vztrajati na poteh, ki ste si jih zastavili.

Srečno 2017! □

»Za srečo je nujno potrebno, da obstajajo tudi neizpolnjene želje. Te so namreč gonilna sila našega osebnega napredka, strasti, zagnanosti, ki nas žene naprej v osvajanju novih izzivov.«

Foto: Srdan Mohorič

Če vam ne uspe prvič, poskusite drugič

V letu, ki je pred nami, vam želim vse dobro, predvsem dosti zdravja in ob tem še uresničitev česa tistega, kar se skriva v vaših skrinjicah želja. Naj vas navdihujejo misli, povzete po Pavčkovi pesmi Ko hodiš, pojdi zmeraj do konca ...

Ko hodite, pojdite zmeraj do konca.
Če vam ne uspe prvič, poskusite drugič.
In tako vedno in znova.
Vse dokler ne pridete do cilja!

Sr(e)čno 2017!

Marko Drobnič,
predsednik uprave Taluma

Podarite svoj čas

Vsem vam in vsakemu posebej bi se želel zahvaliti za prispevek, ki ste ga s svojim delom dali v letu, ki mineva. Ker se nam v življenju prepogosto muči, vam želim, da v prihajajočih prazničnih dneh ustavite čas. Posvetite se vam dragim ljudem, podarite jim svoj čas in preživite z njimi čarobne praznike.

Srečno in zadovoljno 2017.

Daniel Lačen,
član uprave Taluma za ekonomsko področje

Veliko sreče, osebnega zadovoljstva in pozitivne energije

Čas kar hitro beži in leto je spet naokrog. V naših krajih se radi pošalimo v stilu Leta so tu, pameti pa od nikoder. Priznati moram, da se družba razvija hitro in na način, ki ga je velikokrat težko razumeti.

Nekaj podobnega se dogaja tudi na poslovnem področju proizvodnje in prodaje aluminija. Vse težje je napovedati prihodnja gibanja cen porabe in drugih kazalnikov. Ta gibanja so vse bolj odvisna od Kitajcev in ravnanja finančnih skladov. Kitajcev pa mi Evropejci tako ali tako ne razumemo, in ko jih skušamo analizirati z našo logiko, je napaka ocene neizogibna.

A v Talumu smo se naučili vsaj to, da moramo biti izredno prilagodljivi in dejavni na trgu, če hočemo preživeti. Kar smo včasih natančno načrtovali za dve ali tri leta naprej, lahko danes za četrletje ali največ dve. Tako se neusmiljena tekma na področju nabave, proizvodnje, organizacije procesov in prodaje samo še pospešuje. In tega procesa ni in ne bo konca. V vseh procesih mora vsak izmed nas storiti maksimum in tako lahko verjamemo, da bo dovolj dobro za naš obstoj na trgu.

In če nam je uspelo do sedaj, verjamemo, da nam bo tudi v prihodnje.

Ob prihajajočih praznikih želim vam in vašim najdražjim veliko sreče in osebnega zadovoljstva ter veliko pozitivne energije v letu 2017.

Dr. Zlatko Čuš,
član uprave Taluma za razvojno-tehnično področje

SLUŽBA ZA ODNOS Z JAVNOSTMI

Nepogrešljivi aluminij

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Novoletno dekoracijo smo tudi letos – tako kot se za Talum spodobi – pripravili iz aluminija. Upravno stavbo tako krasita dve jelki iz aluminijaste žice, ki so ju ustvarile roke umetnika Tomaža Plavca.

»Gre za nekakšno gnezdo, ki je spleteno iz aluminijaste žice, in tako se v tej aluminijasti jelki rojevajo želje za prihajajoče leto. Jelka je pritrjena na strop, tako da imate občutek, da lebdi v zraku, kar je simbol za lahkotnost materiala, iz katerega je ustvarjena. Jelka je enostavna in minimalistična, a pomembna je kreativnost. Aluminij je namreč material, iz katerega se da ustvariti marsikaj,« nam je zaupal Tomaž Plavec.

V Službi za odnose z javnostmi pa smo bili prav tako ustvarjalni, saj smo iz žice ustvarili aluminijasta drevesa ter jih okrasili z novoletno dekoracijo.

Jelko si lahko ogledate v upravni stavbi, novoletna dekoracija pa je na ogled v veliki sejni sobi.

Naj vam valilnica dobrih želja tudi letos izvali najboljše, kar lahko ponudi leto 2017. □

Tomaž Plavec med oblikovanjem aluminijaste jelke

Foto: Igor Divjak

Na katere dosežke smo v letu 2016 še posebej ponosni

ALEKSANDRA JELUŠIČ

V poslovni enoti Aluminij so v tem letu pridobili več kupcev za kalcinacijo proizvodov, na tehničnem posvetovanju vzdrževalcev Slovenije pa so sodelovali z dvema inovacijama in osvojili prvo ter tretje mesto.

V poslovni enoti Livarna se lahko pohvalijo z dvigom obsega proizvodnje in prodaje drogov, s povečano uporabo odpadnega aluminija, nadaljevali so z diverzifikacijo prodajnega programa in trgu dodatno ponudili še zlitine za avtomobilske strukturne dele. Izvedena je bila posodobitev dvo-komorne talilne peči T4.

V poslovni enoti Rondelice so povečali prodajo rondelic na novih trgih zunaj EU, nadaljevali so z razvojnimi aktivnostmi in testi-

ranji novih zlitin pri kupcih rondelic za doze, zaključili so projekt zamenjave reduktorjev za toplo in hladno valjanje na liniji za ozki trak 2.

Modernizirali in avtomatizirali so hladilno-mazalni sistem na liniji za toplo valjanje, uvedli so nove regale za skladiščenje izsekovalnih orodij in zaključili projekt Pakirna linija 2.

V družbi Talum Izparilniki so uvedli novo širino traku – 500 mm, uvedli so tudi »vizualno preventivo« kot del preventivnega vzdrževanja naprav v programu izparilnikov, za potrebe proizvodnje nehladilniškega programa so uredili proces ročnega lotanja. Dogovorili so se za poslovno sodelovanje na področju konfekcioniranja uparjalnikov s podje-

tjem Mekom iz skupine Gorenje. Uvedli so nov pristop izvajanja prodajnega procesa (tako imenovani *solution selling*). V programu Storal so pridobili nacionalni žig za proizvodnjo toplotno obdelane lesene embalaže.

V poslovni enoti Ulitki so z 213 sodelavci povečali prodajo na 18 milijonov evrov, v strukturi cene ulitkov je dodana vrednost na ulitek v povprečju več kot 50 odstotkov, termično obdelani ulitki s CNC-obdelavo in montažo imajo v strukturi dodano vrednost več kot 70 odstotkov, več kot 66 odstotkov vseh ulitkov so obdelali s CNC, več kot 18 odstotkov vseh ulitkov so sestavili v sklope, zagotovili so si pogodbe za trajanje posla za dodatnih 21 odstotkov prometa do leta 2019, na podro-

čju finalizacije in CNC-obdelave WB6 so optimizirali procese in s tem izboljšali pogoje dela, investirali so v sodobne naprave, v tehnologije litja nove generacije ter že v zgodnji fazi razvoja ulitka DFMEA izvedli simulacijo litja in izdelave jeder.

V družbi Talum Servis in inženiring so povečali aktivnosti na področju remontov, zaključujejo pa tudi investicijo v višini približno milijona evrov v širitev in posodobitev orodjarne. Na področju proizvodnje jeklenih konstrukcij so uspešno zagnali novi sodobni 3D-plazemski stroj za razrez pločevin. Uspešno so zaključili projekte strojegradnje, kot so: robotska celica za čiščenje ulitkov za PE Ulitki, linija bobnanja za površinsko obdelavo rondelic za PE Rondelice, žarilna peč za termično obdelavo ulitkov za PE Ulitki, robotska celica za posluževanje visokotlačnih ulitkov za Ulital. Uspelo jim je izdelati tudi prvo orodje za visokotlačno litje aluminija s pripadajočim obrezilnim orodjem.

V družbi Talum Inštitut so razširili obseg akreditiranih postopkov pri Slovenski akreditaciji, pridobili in širili pooblastila pri MOP, ARSO, na področju podzemnih vod, odpadkov, emisij v vode in zrak ter tal, okrepiли so se s pogodbenim povezovanjem z domačimi in tujimi podjetji na področju hidrogeologije, pedologije in analitike ter postavili strokovne temelje za analitiko vod s plinsko kromatografijo, za katero so dobili nagrado na 5. Dnevu inovativnosti družbe Talum. Od Life Learning Academie so prejeli nagrado za magistrsko delo svoje sodelavke.

V poslovni enoti Upravljanje z energijo so v letošnjem letu pridobili status distributerja električne energije in zemeljskega plina, zgradili energetska infrastrukturo za program visokotlačnega litja, zagotovili nemoteno oskrbo s hladilno, tehnološko, demineralizirano in pitno vodo, zemeljskim plinom, komprimiranim zrakom in električno energijo. Izvedli so tudi celovito rekonstrukcijo glavnega

vstopnega stikališča v stikalnici.

V družbi Vital tudi v letošnjem letu nadaljujejo z uspešnim poslovanjem. Prevezli so znano ptujsko gostilno Ribič, reorganizirali kuhinjo v restavraciji Pan, posodobili spletno stran, zaključujejo pa tudi večjo investicijo »prenočišča Pan« s skupno 20 posteljami, od tega 12 posteljami višjega standarda. To so prve prenočitvene kapacitete v občini Kidričevo.

V družbi Vrtnarstvo Revital nadaljujejo prodajo svojih proizvodov v vseh večjih trgovskih centrih po Sloveniji ter pospešeno promovirajo proizvode v oglašnih katalogih trgovskih verig, kot so Spar, Tuš, Mercator ... Poleg razširitve programa posameznih lončnic jim je uspelo dvigniti tudi kakovost jesenske proizvodnje.

Družba Ekotal se je z vzpostavitvijo spletne strani predstavila z nizom svojih storitev. Vulkanizerska dejavnost, ki so jo nadgradili v lanskem letu, je upravičila njihova pričakovanja in jih še preseglja. Ob nabavi strojev in naprav v letu 2016 za kakovostno opravljanje storitev na področju urejevanja okolja in čiščenja so se lotili realizacije svojih poslovnih ciljev in se zunaj skupine Talum predstavili kot kredibilen partner. Zadane cilje so dosegli ali celo preseglji.

Družba Kreativni aluminij se je s poslovnim partnerjem družbo Boxmark novembra predstavila na sejmu s pohištvom Outdoor s trem kolekcijami: Ocean Breeze, Divine Lounge in Casino Royale. Z zunanjimi poslovnimi partnerji so razvili in predstavili plezalno steno eClimber. V letošnjem letu so prejeli zlato priznanje podravske regije, ki jim jo podelila Štajerska gospodarska zbornica za inovacijo LED-svetilke Lumenova, na ravni Slovenije pa so za to inovacijo prejeli srebrno priznanje Gospodarske zbornice Slovenije.

V družbi Vargas-Al so optimizirali programsko opremo v varnostno-nadzornem centru, dodatno uredili internetni protokol komunikacije med strankami in

varnostno-nadzornim centrom, začeli servisirati dihalne aparate ter vzpostavili kadrovske in materialne sestave sil za zaščito in reševanje.

Tudi **Talumove strokovne službe** so s svojimi storitvami v letu 2016 nudile podporo pri uresničevanju strategije in ciljev skupine Talum. Proslavili so 20 let od pridobitve prvega certifikata, s katerim izkazujemo skladnost s standardom ISO 9001, in 15 let od pridobitve certifikatov ISO 14001 in OHSAS 18001. Uspešno so zaključili vse recertifikacijske presoje in se intenzivno ukvarjali z vzpostavitvijo modula za obvladovanje delovnih dokumentov, pridobivanjem okoljevarstvenih dovoljenj, izvajanjem programa za zmanjšanje nezdod pri delu ter pripravo kataloga o osebni varovalni opremi. Sodelovali so pri projektu Ulital in skupaj s poslovno enoto Ulitki in družbo Talum Servis in inženiring uspešno zaključili prvo fazo projekta ter sodelovali pri drugih projektih, kot so razvoj prototipov novih izdelkov na osnovi roll-bond tehnologije, javno sofinanciranem projektu Martina ter uspešno izvedli nekaj infrastrukturnih projektov. Na področju obvladovanja projektne dejavnosti in systemske podpore inovativnosti so dosegli napredek, predvsem pa vzpostavili dobre temelje za prehod na višjo raven.

Tudi letošnje leto je bilo zelo intenzivno na področju zaposlovanja, saj se je Talumu pridružilo 120 novih sodelavcev. Glede na to, da družba zaposluje deficitarne poklice, je vsaka nova zaposlitev svojevrsten izziv, zato so ob tem veliko energije posvečali tudi promociji teh poklicev. Ponosni so na to, da je letos minilo že 18 let, odkar tečejo različne aktivnosti za zdravje pod sloganom Zdravo Talum. Uspešno so prestali presojo po metodi Learning Brand – Učecha se organizacija pod okriljem Life Learning Academie. Na Akademsko-gospodarskem kongresu je Talum prejel certifikat Learning Brand 2016 – znak za Učecha se organizacijo

ter bronasto plaketo.

V okviru prenove informacijskega sistema in uvedbe dokumentacijskega sistema v skupini je dobljeno srebrno priznanje ŠGZ za izvedbo projekta E-poslovanje in digitalno upravljanje procesov v skupini Talum prav gotovo potrditev dobrega dela.

V okviru projekta Prehod na Windows 10 smo izkoristili možnost brezplačnega prehoda na novi operacijski sistem in nadgradili 330 delovnih postaj. Med letom so bile izvedene tudi številne večje razvojne aktivnosti, ki niso bile vodene v okviru projektov, so pa pomemben kamenček v mozaiku v stabilnosti in uspešnosti delovanja informacijskih sistemov v podjetju.

Tudi v letošnjem letu je bilo veliko izzivov na pravnem področju. Mednje sodijo vsakoletno preverjanje utemeljenosti in obsega premoženjskih in drugih vrst zavarovanja ter konkurenčnosti obstoječih zavarovalnih pogodbениh razmerij, strokovna ter administrativna podpora delovanju organov delavskih predstavništev, delovanje in strokovna ter administrativna podpora organov družb, sodne izterjave dolžnikov, formalnopravni postopki urejanja in odločanja s področja delovnih razmerij, pa še veliko drugih zadev.

Tudi druge strokovne službe so s svojimi storitvami pomembno vplivale na doseganje poslovnih rezultatov. **Talumovci** smo tudi letos dokazali, da skupaj zmoremo skoraj vse, na kar smo lahko ponosni in kar je naša motivacija za prihodnje izzive. □

Zgradili tri objekte

Letos smo v Strateškem razvoju, poleg programa Ulital, zgradili in predali namenu še tri objekte, in sicer objekt Izparilniki, objekt Garaže in objekt Pan Kidričevo.

MILAN FIRBAS

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Objekt Izparilniki

Namenjen je za skladiščenje aluminijastih kolutov za potrebe proizvodnje izparilnikov. Prvotna idejna zasnova je predvidevala postavitev skladiščnega šotora kot začasne srednjeročne rešitve. Glede na zahtevo, da aluminijasti koluti ne smejo biti izpostavljeni temperaturnim spremembam, je bila izbrana in izvedena varianta lahke montažne kovinske hale. Hala je enoladijska dvokapnica, ima 600 m² bruto površine in 5 m svetle višine uporabnega prostora. Nosilna konstrukcija je iz valjanih in vijčanih pločevinastih profilov. Obodne stene in streha so izvedene s sendvič paneli debeline 8 cm s poliuretanom. Hala se ogreva z električnimi kaloriferji. Objekt je bil v začetku leta predan uporabniku.

Prednost izbrane variante izvedbe hale v primerjavi s šotorom je trajnost izvedbe, statična stabilnost, odlična izolacija in s tem vzdržni stroški ogrevanja. Gradnja oziroma montaža lahke kovinske hale je hitra in cenovno dokaj ugodna.

Objekt Garaže

Postavljen je bil za namene garažiranja službenih vozil družbe Talum. Objekt je konstrukcijsko zasnovan podobno kot objekt

Izparilniki, torej lahka kovinska montažna hala. Pokritih in zaprtih površin je 336 m², dodana je nadstrešnica. Hala je razdeljena na parkirni del in na prostore za zaposlene v OE Promet. Parkirni prostori so dobro dostopni skozi velika vhodna dvižna vrata. Prostori za zaposlene so v pritličju in nadstropju v hali. Zasnovani so tako, da imajo dovolj površine in dnevne svetlobe, ki prihaja skozi okna na zunanjih stenah. Toplotna izolacija in ogrevanje sta izvedena tako, da uporabnikom nudita maksimalno udobje.

Hala je bila predana in že služi osnovnemu namenu. Dokončujejo se še skupni prostori v etaži.

Objekt Pan Kidričevo

Zasnovan je za nudenje prenočišč oziroma nastanitev gostov. Zaposleni v Vitalu so že nekaj časa dobivali povpraševanje po prenočitvenih možnostih. Prenočišča iščejo gosti restavracije in dvorane Pan, pa tudi poslovni partnerji. Zdaj je objekt zgrajen tako, da bodo v Panu lahko ponudili tudi to storitev.

Objekt je zasnovan kot prizidek k obstoječemu objektu. Zgrajena sta pritličje in nadstropje z vhodno pasažo na stebrih v enakem

stilu, kot je obstoječa izvedba vhoda v dvorano. Konstrukcija je armiranobetonska in zidana, streha je ravna.

Restavracija Pan bo po novem lahko ponudila 20 prenočišč, od tega jih je 8 v starem delu, v prizidku pa so štiri sobe s skupaj 12 ležišči. Sobe so svetle in prostorne, vsaka ima svojo kopalnico in izhod na teraso. Okna in vrata so iz masivnega lesa, prav tako talne obloge in pohištvo. Udobje prostorov in kakovost materialov in opreme sta višjega ranga, tako da bo objekt kategoriziran s štirimi zvezdicami. Posebna pozornost je bila posvečena toplotnemu ovoju zgradbe. Ta je dimenzioniran tako, da bo poraba energije za ogrevanje v normativih nizkoenergijske gradnje. Ogrevanje in hlajenje potekata preko toplotne črpalke zrak-voda. Objekt je končan in je že bil predan v uporabo. Gradnja je potekala kar intenzivno, saj smo začeli junija. Sodelavcem Vitala želimo čim boljše zasedenost prenočitvenih kapacitet in s tem možnost za še kakšno razširitev.

Zahvaljujem se vsem sodelavcem, nadzornikom in izvajalcem del, ki so sodelovali pri izvedbi opisanih projektov. Posebej hvala vodstvu za zaupano vodenje projektov. □

Objekt Izparilniki

Objekt Garaže

Objekt Pan

Pri rednih pregledih ugotavljamo brezhibnost

Poslovno leto na področju okolja bomo zaključili s pregledom izvajanja ukrepov za preprečevanje onesnaženja tal in podzemnih vod. Pregled omenjenih ukrepov sodi v sklop aktivnosti pri izdelavi izhodiščnega poročila za IED-naprave PE Aluminij, PE Livarna, PE Rondelice in PE Ulitki do konca februarja 2017. Talum, d. d., kot upravljavec IED-naprav mora z namenom, da bi preprečil onesnaženje tal, izvajati tehnične ukrepe, voditi vzdrževalni dnevnik in vsakih pet let opravljati redne preglede.

DR. MARKO HOMŠAK

Pri rednih pregledih ugotavljamo brezhibnost in izbiro primernih materialov za talne površine tam, kjer gre za zadevne nevarne snovi, ugotavljamo brezhibnost opreme, skladiščnih posod in cevovodov, kanalov, jaškov, lovilnih posod, namenjenih za skladiščenje ali transport nevarnih snovi ali ravnanje z njimi. Doslej so bili opravljeni pregledi skladišča goriv in maziv, bencinskega servisa in objekta za zaprti hladilni sistem. Pri pregledih strokovnjaki gradbene, strojne

in elektro stroke sodelujejo z zadolženimi osebami za ravnanje z okoljem in varnost pri delu ter pooblaščenec za okolje. Do konca leta naj bi preglede zaključili. O njih bo treba izdelati poročilo v skladu z zakonskim predpisom, v katerem je predpisana vsebina.

Vsem sodelujočim pri teh aktivnostih iskrena hvala, v novem letu pa veliko uspehov in brez okoljskih nezgod. □

**SLOVENSKA
AKREDITACIJA**

LP-045

akreditacijska listina accreditation certificate

TALUM INŠTITUT d.o.o.

Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo

Organizacija je akreditirana pri Slovenski akreditaciji (SA) kot preskuševalni laboratorij. S to akreditacijsko listino se priznava izpolnjevanje zahtev standarda

SIST EN ISO/IEC 17025:2005

za dejavnosti, ki so opisane v prilogi te listine. Akreditacijska listina se uporablja le v povezavi s to prilogo.

Datum podelitve akreditacije: 17. avgust 2004

Akreditacija je veljavna do preklica. Veljavnost akreditacije je mogoče preveriti na spletni strani SA, www.slo-akreditacija.si, in v katalogu akreditiranih organov na sedežu SA.

Slovenska akreditacija je podpisnica sporazumov o medsebojnem priznavanju akreditacij na področju preskušanja pri Evropskem združenju za akreditacijo (EA) in pri Mednarodnem združenju za akreditacijo laboratorijev (ILAC).

The above organization has been accredited by Slovenian Accreditation (SA) as a testing laboratory. This Accreditation Certificate is to certify compliance with the requirements of the SIST EN ISO/IEC 17025:2005 for the activities as described in the Annex hereto. The Accreditation Certificate shall only be used in conjunction with this Annex.

Grant of accreditation: 17 August 2004

This accreditation shall remain in force until withdrawn. Validity of accreditation may be verified on the SA website, www.slo-akreditacija.si, and in the Catalogue of accredited bodies at the SA head office.

Slovenian Accreditation (SA) is a signatory of the Multilateral Agreements of the European Co-operation for Accreditation (EA) and International Laboratory Accreditation Co-operation (ILAC) for testing.

Ljubljana, 2. december 2016

Direktor
dr. Boštjan Godec

SEJEM

Sodelovanje med znanostjo in gospodarstvom

Prednovoletni raziskovalni sejem

Talum se je v začetku decembra predstavil na Prednovoletnem raziskovalnem sejmu v Mariboru, ki sta ga organizirali Univerza v Mariboru in Poslovno-proizvodna cona Tezno. Sejem je bil namenjen predstavitvi novih tehnoloških rešitev in inovacij v okviru univerze ter njenemu povezovanju z gospodarstvom. Organizatorji so z njim želeli spodbuditi navezovanje stikov med posameznimi deli univerze in podjetji.

TOMAŽ KVAS
FOTO: TOMAŽ KVAS

Talum so zastopali predstavniki Strateškega razvoja z vodjo oddelka mag. Avgustom Šibilo na čelu. Raziskovalca oziroma razvojnika dr. Janko Ferčec in dr. Stanislav Kores sta obiskovalcem Talumovega razstavnega prostora, na katerem smo predstavljali nekatere naše izdelke, odgovarjala na strokovna vprašanja.

Rektor Univerze v Mariboru prof. dr. Igor Tičar in mariborski župan dr. Andrej Fištravec sta v svojih pozdravnih nagovorih poudarila nujnost plodnejšega sodelovanja med univerzo in gospodarstvom ob ustrezni državni podpori.

Osrednji del dogodka je bila okrogla miza s temo »Prenos znanja v

gospodarstvo – priložnosti in pomanjkljivosti«, na kateri je sodeloval tudi mag. Šibila. Vnela se je zanimiva debata, iz katere je bilo moč izluščiti, da je sodelovanje med univerzo in podjetji trenutno nezadostno. Mariborski župan je izpostavil tudi razvojno politiko na državni ravni, ki po njegovem zanemara vzhod Slovenije, se obira pri dodeljevanju sredstev in ne naredi dovolj, da bi novim podjetjem olajšala zagon poslovanja. Mag. Šibila pa je opozoril

na dejstvo, da mariborska univerza trenutno ne zagotavlja dovolj specifično strokovno izobraženih kadrov, prav tako manjka raziskav, ki bi bile gospodarsko zanimive, zaradi česar težko konkurira Tehniški univerzi v Gradcu, ki je močno osredotočena na gospodarsko uporabnost svojega izobraževanja in raziskav. Poudaril je, da se mora na univerzi v prihodnosti vzpostaviti več raziskovalnih inštitutov in razvojnih centrov, ki bodo tesno sodelovali z gospodarstvom. □

Mag. Avgust Šibila, dr. Janko Ferčec in dr. Stanislav Kores

SEJEM ALUMINIUM

Talum v družbi najboljših

V Düsseldorfu v Nemčiji je med 29. novembrom in 1. decembrom potekal 11. sejem Aluminium, eden največjih in najpomembnejših dogodkov, namenjenih aluminijški panogi. Tridnevnega sejma, ki ga priredijo vsaki dve leti, se je po organizatorjevih ocenah udeležilo več kot 1000 razstavljalcev iz približno 50 držav. Razstavniki prostori so se razprostirali v šestih halah na površini kar 78 tisoč kvadratnih metrov, organizatorji pa so si v treh dnevih obetali približno 27 tisoč obiskovalcev iz več kot 100 držav.

TOMAŽ KVAS
FOTO: TOMAŽ KVAS

Na sejmu so se predstavljali vsi, ki se kakor koli ukvarjajo z aluminijem. Na njem so se srečali dobavitelji surovin in proizvajalci primarnega aluminija ter polizdelkov in izdelkov za različne veje industrije, zlasti za avtomobilsko, gradbeno in elektrotehnično. Manjkali niso niti proizvajalci strojev in opreme za proizvodnjo ter obdelavo aluminija in za druge podporne procese. Videti je bilo mogoče vse, od robotov za avtomatizacijo proizvodnje, merilne tehnike, sistemov barvanja in površinske obdelave aluminija do (pol)izdelkov, kot so raznovrstni aluminijški drogovi, profili, pločevine in ulitki ter karoserijski deli za avtomobile, pa še marsikaj drugega.

Na sejmu so bile na ogled najnovejše rešitve in tehnologije, spremljali pa sta ga tudi konferenca, na kateri so razpravljali o aktualnih tematikah v aluminijški industriji, ter podelitev nagrad za inovativno, učinkovito in napredno rabo aluminija.

Za skupino Talum je bila to priložnost, da smo predstavili in tržili svoje izdelke in storitve ter se seznanili z dosežki in razvojnimi smernicami v panogi. Svoj prostor smo imeli v hali 10, na vogalnem razstavnem prostoru F 17, ki se je lahko pohvalil s 36 kvadratnimi metri površine. Na sejmu smo promovirali ulitke, rondelice, izparilnike, livarske zlitine in drogove ter storitve servisa in inženiringa. Obiskovalci so naš razstavniki prostor opazili zlasti po visečih razsvetljenih panojih, ki so bili vidni že od daleč. Močan vtis je naredila tudi video predstavitev skupine Talum, ki se je neprestano predvajala v ozadju.

Za Talum je obisk specializiranih sejmov eno izmed pomembnejših tržnih orodij, s katerimi naši tržniki vzpostavljajo stik s potencialnimi strankami in ohranjajo stik z obstoječimi. »V Livarni se redno udeležujemo sejmov s področja livarstva, ker predstavljajo pomemben stik z obstoječimi kupci, obenem pa obenem pa so

najcenejša pot do novih kupcev,« razlaga Gregor Jurko. »Zame je najbolj pomembno, da pridobivam informacije s trga – o stanju konkurence, kupcev, gibanja premij, splošnih trendov v panogi in podobno. Pravočasna informacija je vredna zlata, kar se je še posebej izkazalo v zadnjih dveh letih, ko so se premije za primarne zlitine in fiksne cene za sekundarne zlitine zelo hitro spreminjale. Tokrat so nas na sejmu Aluminium obiskovali predvsem obstoječi kupci, marsikdo je bil presenečen nad pestro paleto izdelkov in storitev, ki jih ponujamo,« je svoje vtise z nami delil Jurko.

Na sejmu so poleg njega vsak dan med osmo uro zjutraj in sedmo zvečer dejavno »mrežili« še tržniki Davor Pečnik iz PE Ulitki, Domen Kordež iz PE Livarna, Gregor Zečević iz PE Rondelice, Franjo Skuber iz družbe Talum Izparilniki, d. o. o., in Borut Kostanjevec iz družbe Talum Servis in inženiring, d. o. o. Omembo si zasluži tudi Dejan Medik iz resta-

Izzivi prihodnosti

Generalni direktor Evropskega združenja proizvajalcev aluminija (EAA) Gerd Götz je na tiskovni konferenci ob odprtju sejma izpostavil izzive, ki v prihodnjih letih čakajo evropske proizvajalce. Največji so po njegovem pritisk velike količine kitajske proizvodnje na nižanje cen, skrb za čim bolj energijsko učinkovito proizvodnjo in rabo virov ter postopno uveljavljanje krožnega modela gospodarstva. Ta temelji na trajnostnem razvoju in recikliranju, to pa pomeni, da bo aluminij v njem igral ključno vlogo.

vracije Pan, ki je skrbel, da so obiskovalci našega razstavnega prostora lahko kaj popili in prigriznili.

Na splošno je bilo manj obiskovalcev kot leta 2014, meni Kordež, ki pa je bil zadovoljen s številom obiskovalcev na svojem področju drogov: »Imel sem zelo dober obisk, obiskal sem stare in potencialne nove kupce: vseh stikov je bilo prek dvajset, s čimer sem zelo zadovoljen.« Na sejmu se je seznanil s trendi na področju drogov: »Vse več kupcev uporablja tako imenovane *high speed extrusion billets*. To so drogovci, ki so namenjeni večjim hitrostim

iztiskovanja.« Prav tako opaža novo konkurenco iz Azije, Indije in Rusije.

Sejem je obiskalo tudi več predstavnikov skupine Talum, med drugim predsednik uprave Marko Drobnič in član uprave dr. Zlatko Čuš. Vodilni mož skupine meni, da je bil nastop na sejmu uspešen in da smo ponovno »naredili korak naprej, tako v smislu celostne podobe kot v smislu pristopa do naših poslovnih partnerjev«. Priložnost za nov korak naprej bomo imeli od 9. do 11. oktobra 2018, ko bo naslednjič potekal sejem Aluminium. □

Talumovci na 11. sejmu Aluminium

PROJEKT RAKETA V GARAŽI

Zgodba zaživela med osnovnošolci

Talum je družbeno odgovorno podjetje in eden večjih zaposlovalcev v regiji. To nas med drugim zavezuje k temu, da mlade informiramo in jim olajšamo življenjsko pomembno odločitev o izbiri poklica. Pri tem jim želimo pomagati s predstavitvijo tehničnih poklicev s področja strojništva, metalurgije in elektrotehnike ter priložnosti za štipendiranje in zaposlitev v Talumu.

TOMAŽ KVAS
FOTO: TOMAŽ KVAS

V ta namen smo v sodelovanju s priznano mladinsko pisateljico Janjo Vidmar izdali knjižico *Raketa v garaži*, ki na zabaven način v ilustrirani mladinski zgodbi predstavlja Talum, njegove izdelke in poklice, ki jih zaposluje. Junaki zgodbe Alan, Špela in Luka izdelujejo lesen model nosilca za motor Porschejevega Macana in pri tem spoznavajo različna delovna mesta v Talumu, srečajo pa se tudi s kaskaderskim motoristom

Rokom Bagorošem. Knjižica je po besedah Vidmarjeve v slovenskem prostoru edinstveno sodelovanje med gospodarstvom in kulturo, katerega cilj je napraviti nekaj dobrega za mlade.

Ko smo knjižice začeli deliti med osmo- in devetošolci približno 20 osnovnih šol na širšem ptujskem področju, se je naše delo šele dobro začelo. Ključni del projekta »Raketa v garaži« so namreč pred-

stavitve v živo po šolah. Te so se začele sredi novembra, trajale pa bodo vse do konca januarja prihodnje leto. Udeležujejo se jih šolarji zadnjih dveh razredov in njihovi starši. Rdeča nit predstavitve je leposlovna knjižica, Vidmarjeva pa svoj nastop duhovito prepleta z zanimivostmi o Talumu in naših izdelkih, ki si jih lahko otroci tudi поблиže pogledajo. Ne manjkajo niti filmi in animacija o Talumu ter kviz in nagrade za sodelovanje v

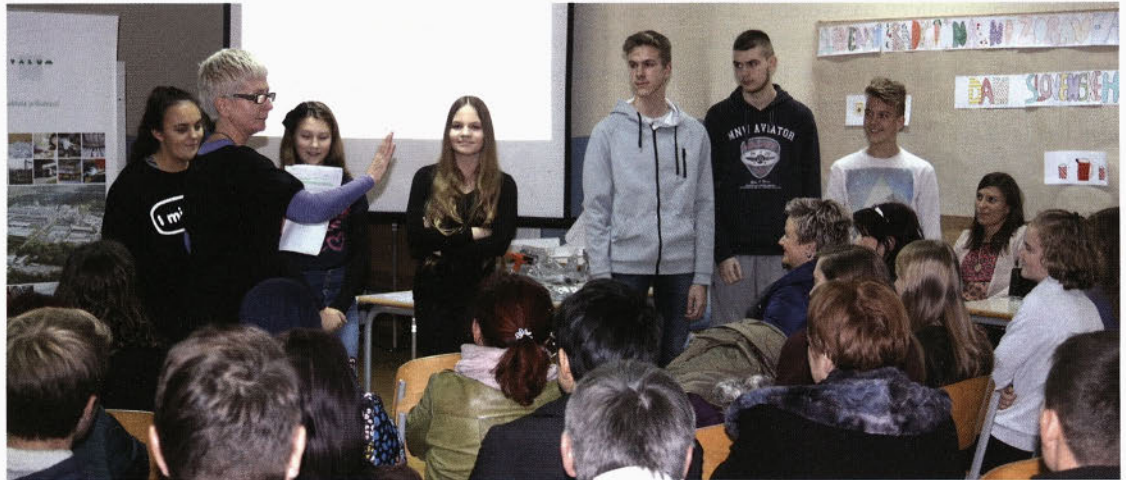
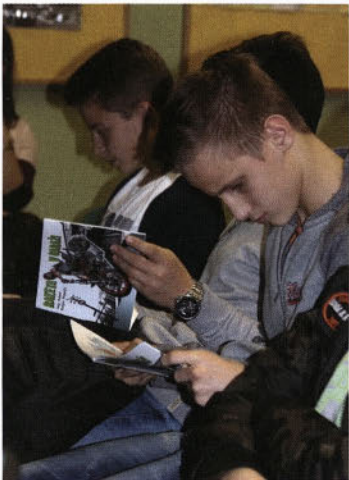
njem – USB-ključki. Sodelavci, ki vsak dan opravljajo predstavljene poklice, šolarjem spregovorijo o lastnih izkušnjah z delom v Talumu. Tadej iz poslovne enote Ulitki je mlade denimo navdušil s podatki o izjemno strogi zahtevani natančnosti meritev, ki jih opravlja pri svojem delu. Orodjar Jernej iz podjetja Talum Servis in inženiring pa jim je opisal, kako mu je Talumovo štipendiranje olajšalo šolanje. Sodelujeta tudi predstavnika kadrovske službe. Otrokom in staršem nudita dodatne informacije o delu v Talumu in možnostih štipendiranja, ki jih nudimo. Romanje po šolah se je začelo na OŠ Hajdina, kjer smo šele spoznavali svoje mlado občinstvo, že na

drugi predstavitvi – na »domači« OŠ Kidričevo – smo pri predstavitvi ujeli ritem, tako da smo se na OŠ Žetale podali z novo samozavestjo.

»Ker obiskujem mlade po šolah doma in v zamejstvu že dvajset let, lahko potrdim, da je odziv učencev na naše predstavitve, ki se jih lahko udeležijo tudi skupaj s starši, odličen, saj jih namesto suhoparnega seznanjanja s podatki nevsiljivo ter duhovito animiramo in aktiviramo z drugačnim, inovativnim pristopom,« nam je zaupala Vidmarjeva. »Osebnostno menim, da bi si takšnega načina seznanjanja s poklici in podjetji vsaka šola lahko le želela. Zato me še posebej vese-

li, da sem lahko del Talumove ekipe, kajti tudi mi smo prave rakete,« še dodaja pisateljica.

Radovednost in navdušenje, s katerima mladi sprejemajo predstavitve, sta sama po sebi nagrada za ves vložitni trud. A cilj projekta »Raketa v garaži« ni le zanetiti iskre zanimanja za tehnične poklice pri šolarjih, temveč jih tudi v čim večjem številu povabiti na njihov praktični prikaz, ki bo potekal v Talumu v drugi polovici januarja prihodnje leto. Gledano na še daljši rok, si želimo, da se bodo nekateri izmed njih usmerili v izobraževanje za te poklice in morda nekoč celo gradili svojo poklicno pot v Talumu. □

Pisateljica Janja Vidmar pri predstavitvi projekta Raketa v garaži

ZAPOSLENI

Novoletne želje naših zaposlenih

Vsak med nami ima želje in cilje za prihodnost, prelomnice, med katere spada tudi novo leto, pa so čas, ko ovrednotimo preteklo in se vprašamo, katero pot in način ubrati v prihodnje. V poslovnem smislu so naši cilji usklajeni s cilji družbe, v kateri smo zaposleni, zasebno pa ima vsak še svoje želje in pričakovanja. Naše zaposlene smo tokrat povprašali po njihovih željah v letu, ki prihaja. Verjamemo, da se vse želje ne povedo na glas, nekaj jih ostane zamolčanih in jih hranimo samo zase. Prav je tako. Uredništvo časopisa vam želi, da se v novem letu izpolnijo prav vse želje, tudi tiste, ki jih niste dali na ta seznam želja, so pa zapisane v vaših srcih.

ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Naj vse ostane vsaj tako dobro, kot je zdaj, ali še boljše. Želim si, da bi otroci uspešno opravili maturo, da bi tudi v letu 2017 odtekel skupaj vsaj 1000 kilometrov in da bi bili na tekmovanju iz ARG – amaterske radiogoniometrije najboljši.

Miroslav Kužner

V novem letu si želim, da bi se s sodelavci dobro razumeli in da bi bili zdravi.

Miran Kumer

Želim si podaljšanja pogodbe za zaposlitev, ki se mi izteče januarja, sreče, ljubezni, zadovoljstva in dobrih odnosov z ljudmi.

Darija Copot

Želim si veliko zdravja, višje plače in da bi imeli veliko dela.

Janez Jagarinec

Predvsem si želim zdravja, pa da se nam uresniči čim več želja. Dobra sodelovanja in razumevanja s sodelavci. Z družino pa čim več skupnih avantur z avtomodom.

Branko Grobelšek

Želim si zdravja in da bi tudi v prihodnosti imeli delo. Želim si tudi dodatna izobraževanja in novitete.

Marinka Krajnc

Želim uspešno nadaljevati z delom, da bi bilo čim manj težav in da bi se s sodelavci dobro razumeli. Privatnih želja pa za enkrat še ne bom razkril (smeh).

Boštjan Mohorko

Želim si, da bi imeli še naprej veliko dela, dobre pogoje za delo in da bi se v letu 2017 poročil.

Dejan Lovrenčič

Ker sem zaposlen za določen čas, si za leto 2017 želim redne zaposlitve, napredovanja na tem področju. Delo me zelo veseli in naj tako ostane tudi v prihodnje. Želim prispevati k uspehu družbe.

Dejan Krajnc

Naj bo leto 2017 tako uspešno, kot je bilo prejšnje, veliko zdravja zase, za sodelavce in družino ter da bi uspešno zaključil šolanje.

Danijel Primožič

Želim si, da bi še nadgradili poslovne uspehe in da bi imeli čim več naročil, privatno pa je tudi vse povezano s službo. Če bo plača, bodo tudi potovanja in hobiji, ki jih imam rad. Želim si tudi zdravje.

Milko Ahec

Službeno si želim, da bi še naprej delali tako vrhunske izdelke.

Uroš Šeruga

Želim si, da bi imeli dovolj dela in da bi uspešno zaključil šolanje.

Tomi Dornik

Ko človek pride do neke točke – ne vem, ali je to povezano z leti ali z izkušnjami –, mora obvladovati toliko stvari, da si v novem letu želi, da ne bi šlo kaj na slabše. S poslovnega vidika pa si želim, da bi čim lažje sprejemali vse spremembe, ki neizbežno prihajajo.

Goran Abramović

V prihodnosti nas čaka avtomatizacija procesov

LILIJANA DITRIH
FOTO: SRDAN MOHORIČ
ALEKSANDRA JELUŠIČ

Marko Drobnič,
predsednik uprave Taluma

Ob koncu leta smo k pogovoru povabili predsednika uprave Taluma Marka Drobniča in ga povprašali, pred kakšnimi izzivi bo Talum v letu 2017. V svojih razmišljanjih je izpostavil vlogo in pomen avtomatizacije procesov ter digitalizacijo, ki bo pomembno vplivala na prihodnji razvoj in usmeritve podjetja. Izpostavil je tudi pomen znanja in pripravljenosti na nenehno učenje ter druge vrednote, ki jih negujemo v Talumu.

Ob koncu leta ponavadi delamo obračun leta, ki odhaja. Tokrat predlagam, da pogledamo naprej, na izzive, ki so pred nami v letu 2017, oziroma do konca obdobja strategije 2016–2018.

Glede na izredno spremenljive okoliščine dejavnikov, ki vplivajo na našo panogo v zadnjem obdobju, so vse napovedi zelo ne-hvaležne in tvegane. Vsekakor pa bomo letos ustvarjeno nadgradili, saj načrtujemo za leto 2017 nekoliko povečan obseg prodaje in izboljšanje poslovnega rezultata celotne skupine Talum. Srednjeročne strateške smernice so jasne: nadaljevali bomo z aktivnostmi za spreminjanje strukture naših programov v smeri višje dodane vrednosti in z diverzifikacijo na trgih. Pomembno vlogo v naslednjem letu in obdobju bo imela optimizacija naših procesov, ne samo v smislu povečevanja stroškovne in organizacijske učinkovitosti, ampak tudi digitalizacije.

V letu 2011 je bil delež izdelkov z višjo dodano vrednostjo 25-odstoten, letos predstavlja že 48 odstotkov. Kako dalje, koliko ga lahko povečamo do leta 2018? Kateri proizvodi in storitve bodo beležili najvišje rasti?

Podatke, ki jih navajamo, je treba pojasniti. 48 odstotkov je delež dodane vrednosti izdelkov z višjo dodano vrednostjo v skupni dodani vrednosti. Pri programih, ki jih uvrščamo v skupino izdelkov z višjo dodano vrednostjo, so ti, pri katerih so premijski razredi višji in stopnja obdelave višja. Tudi dodana vrednost drogov in livarskih zlitin na zaposlenega se lahko kaj hitro spremeni, če bi se borzna cena aluminija dvignila.

Za proizvodnjo elektroliznega aluminija so ključne stroškovna in energijska učinkovitost ter kakovost, z njo dosegamo raven maksimalne izkoriščenosti. Podobno je tudi v livarni, kjer pa nismo omejeni samo z zmogljivostjo naprav, ampak tudi z vhodnimi surovinami, ki jih predstavlja kombinacija elektroliznega in kupljenega primarnega ter odpadnega aluminija. Tukaj rasti ne predvidevamo, bolj se bomo usmerjali v nadaljnjo diferenciacijo programov in prilagajanje tehnološke opreme za zagotavljanje specifičnih zahtev naših kupcev. V livarni bomo prihodnje leto investirali v posodobitev tehnoloških naprav, strojev in vozil. Pri rondelicah in izparilnikih proizvodne zmogljivosti presegajo trenutni in pričakovani obseg fizične prodaje, predvide-

na pa je minimalna rast obsega prodaje. Nekoliko se bo povečal obseg proizvodnje ulitkov, večji učinek iz začetka visokotlačnega litja pa lahko pričakujemo v letu 2018. Storitve bodo predvidoma na obsegu letošnjih. Srednjeročno ima največji potencial za rast program ulitkov.

Na zunanem trgu stremimo k doseganju vse večje donosnosti, znotraj skupine pa k stroškovni učinkovitosti in optimizaciji poslovnih procesov. Katere naloge nas čakajo v letu 2017 znotraj skupine?

Kot sem že omenil, bo imela prihodnje leto pomembno vlogo optimizacija procesov, še posebej stroškovna. Te aktivnosti nam narekuje poslovno okolje, v katerem delujemo, saj večjih rasti na trgu ni pričakovati, konkurenca na njem pa je izredno močna in zahtevna. Ne glede na to, da smo na področju stroškovne učinkovitosti že naredili pozitivne premike, bo treba prav temu v prihodnje posvetiti posebno pozornost. Učinkovitost, ki se bo merila s poslovno izidom in ne zgolj s količino opravljenega dela, bo ključna za našo konkurenčnost in s tem uspešnost.

Na področju inovativnosti (množične in profesionalne) delamo izjemno velike korake in beležimo uspehe. Na katerih področjih nas čaka še največ dela? So to novi, inovativni proizvodi, drugačni procesi, pristopi k partnerstvu, inovativni modeli?

Inovativnost niso samo področja, navedena v vprašanju. Inovativnost in z njo povezane kreativnost, ustvarjalnost in podjetnost je način razmišljanja in kultura v podjetju. Prepričan sem, da smo na tem področju v zadnjem obdobju naredili velik premik naprej, vsekakor pa to področje in z njim povezan razvoj ostaja ena izmed ključnih strateških prioritet.

Kdo bodo strateški, poslovni, raziskovalni partnerji skupine Talum v bodoče?

Brez intenzivnega razvijanja partnerskih odnosov z vsemi deležniki našega poslovnega procesa ter brez sodelovanja in povezovanja si našega delovanja v prihodnosti ne znamo predstavljati. Individualizem ne prinese več rezultatov.

Med izbranimi elementi globalnega indeksa inovativnosti

»Pomembno vlogo v naslednjem letu in obdobju bo imela optimizacija naših procesov, ne samo v smislu povečevanja stroškovne in organizacijske učinkovitosti, ampak tudi digitalizacije.«

se na visoka mesta uvrščajo predvsem poslovno okolje, znanje zaposlenih, izobraževanje, učinek znanja ... Kateri izzivi so pred nami na področju usposabljanja, izobraževanja in kako smo nanje pripravljeni?

Pomen znanja kot vrednote ter nujnost in pripravljenost na nenehno učenje sta po moji oceni

vlog pri razvoju in napredku podjetja. Ob vsem že navedenem bi želel opozoriti še na eno področje, na katerem se bomo morali vsi aktivno učiti in vključevati. To je področje digitalizacije; pri tem ne razumem samo informatizacije naših procesov, ampak vpeljavo digitalnih poslovnih modelov in prav takšnega načina razmišljanja. Digitalna doba je že tukaj in ne-

Spodbujamo ju lahko s prikazom uresničenih idej, spodbujanjem pozitivnega načina razmišljanja, pozitivnega odnosa do rezultatov, ki odražajo tudi povečanje ustvarjalnosti in podjetnosti. Kritičistični pogledi ali gostilniške debate o pomenu teh vrednot seveda niso konstruktiven mehanizem za njihovo spodbujanje, so le tolažba za tiste posameznike, ki se s spremembami ne morejo sprijazniti.

V nagovoru zaposlenim ob tovarniškem prazniku ste izjavili: »Najbolj pomembni so torej odnosi, ti namreč krepijo našo povezanost in z njo tudi pripadnost.« (Vsak zaposleni je prejel značko pripadnosti.) Kateri so tisti elementi, ki nas povezujejo, delajo pripadne, zavzete?

Mogoče sem tukaj malo pristranski, ker to okolje, v katerem delujem, doživljam na svoj način. Zagotovo sta k temu nekaj prispevala vzgoja in oblikovan način razmišljanja, vsekakor pa meni osebno zelo veliko pomeni pozitiven odnos do človeka. Prav takšnega, pozitivnega pogleda nam v družbi manjka. Preveč je revanšizma, delitev, nagajanj. Temu družba posveča veliko energije, ki je potem zato zmanjkuje za ustvarjalnost, sodelovanje, povezovanje in napredek. Vse nazadnje naštetu so temelji dobrih medsebojnih odnosov in z njimi pride tudi pripadnost.

Kaj želite Talumu, zaposlenim, sebi in svojim najdražjim v letu, ki prihaja?

Talumu – pripadne zaposlene. Zaposlenim – stabilen Talum. Svojim najdražjim – malo več mene (sebe), kot so me imeli letos. Sebi – nekaj kilogramov manj. □

največja izziva za vsakega izmed nas. Če je vsak posameznik pripravljen oboje sprejeti in živeti, je pripravljen tudi na spremembe in s tem na napredek. Tisti, ki temu ne bodo kos, bodo v dinamiki nenehnih potreb po prilagajanju in spreminjanju hitro stagnirali ali nazadovali. Za skupino Talum bo v naslednjem obdobju velik izziv tudi medgeneracijski prenos znanj. Vrednote generacij so različne, pripravljenost in spretnost za predajanje in sprejemanje znanja od drugih pa igra eno ključnih

kateri to že pridno izkoriščajo kot svojo konkurenčno prednost.

V skupini Talum smo ponosni na naše vrednote in v veliki meri jih tudi živimo in uresničujemo slogan »Skupaj zmoremo skoraj vse«. Nekoliko nam šepa predvsem v uresničevanju ustvarjalnosti in podjetnosti med zaposlenimi. Kako ju spodbuditi?

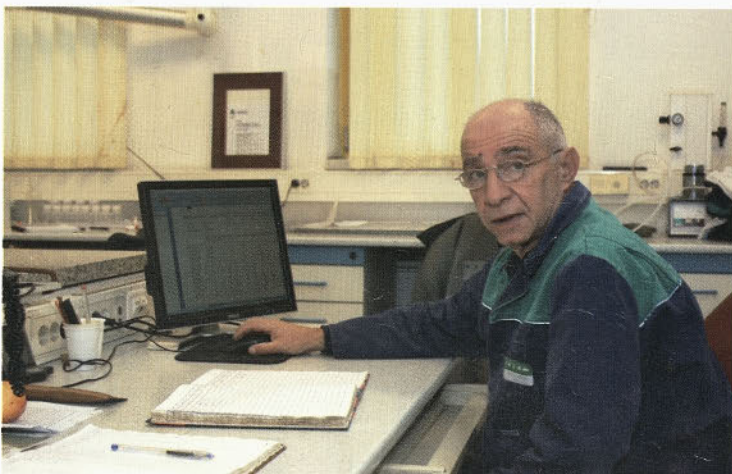
Ustvarjalnosti in podjetnosti se ne da zapovedati, takšen način razmišljanja mora nastati skozi čas.

»Za skupino Talum bo v naslednjem obdobju velik izziv tudi medgeneracijski prenos znanj.«

V štiridesetih letih se je veliko spremenilo

Mario Kuret, Talum Inštitut

PRIPRAVILA: ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: SRDAN MOHORIC

Mario Kuret

V Talumu sem zaposlen 40 let. V TGA sem se zaposlil leta 1976. Ves čas svojega službovanja delam v laboratoriju, saj sem po poklicu kemik. Oba starša sta bila zaposlena v Talumu, sam pa sem bil Talumov štipendist, tako da sem se zaposlil takoj po koncu šolanja. Mama je delala v komerciali, ata pa v elektro delavnici.

Če se danes ozrem na svoje začetke, vidim, da se je v teh štiridesetih letih veliko spremenilo – skoraj težko delaš primerjavo. Nekoč je bilo več ročnega dela. Kemik je hodil po obratih in jemal vzorce materiala, nato pa so vzorce analizirali v glavnem ročno, brez aparatur in pripomočkov, ki jih poznamo in uporabljamo danes. Danes je to čisto drug svet.

Sam nisem imel nikoli težav z novimi tehnikami in tehnologijami, ki so se pojavljale, saj sem raziskovalen tip človeka in tako sem se hitro privadil na novosti. Tudi pred računalnikom nikoli nisem imel strahu. To lastnost imam po očetu, ki je govoril, da si je človek izmislil stroj zato, da dela namesto njega.

V družbi Talum Inštitut opravljam naloge metalurškega analitika, kar pomeni, da se ukvarjam z analizami ustreznosti materialov. Moje področje je trenutno povezano z analizo polizdelkov, ki jih proizvajajo v družbi Talum Izparilniki.

Moj delovni dan se začne že ob 5. uri zjutraj. Stanujem v Kidričevem, tako da se v službo vozim s kolesom, v slabem vremenu pa grem kar peš. Na delovnem mestu sem ob 5.20. Delati začnem ob 6. uri. S sodelavci pred delom spijemo jutranjo kavo in se pogovorimo o vsakodnevni zadolžitvah, ki nas čakajo.

Določeno delo poteka rutinsko, po ustaljenem postopku vsak dan, občasno pa pride tudi kaj nepredvidljivega.

Delovni dan se začne z odvzemom vzorcev izparilnikov. Ko izparilnik v določeni seriji napihnejo, ga je treba analizirati. Z analizo ugotovljamo, koliko ima vlage, kakšne so vsebnosti nečistoč in koliko je vsebnosti grafitu. Grafit namreč povzroča težave pri hlajenju. Vsi ti parametri so določeni po DIN-standardih in se jih je treba držati.

Vzorec izparilnika prinesemo v laboratorij in ga najprej fizično pregledamo, da res analiziramo pravi tip vzorca, in vidimo, ali sta njegova oblika in površina ustrezna. Nato se začnejo kemične analize. Najprej s posebnim instrumentom, ki deluje na principu suhega dušika, ugotovim vsebnost vlage v vzorcu. Nadaljujem z izpiranjem kanalov, da ugotovim, kakšna je prisotnost nečistoč v njem. Nato vzorec razrežem v rezance in iz njega z natrijevim oksidom izperem grafit. Če se zgodi, da analiza vzorca ni ustrezna, je treba ukrepati. Gre za standardne postopke.

Na dan vzamem po en vzorec.

Na leto se zgodita morda dve neustreznosti vzorca.

Izredne analize pa izvajam pri nultih serijah izparilnikov. Gre za nove izparilnike, ki jih razvijajo naši kupci. Takšen nov vzorec je treba analizirati ter pripraviti poročilo o njegovih lastnostih in ustreznosti s standardi.

Delo se zame konča ob 14. uri, ko se odpravim proti domu. Svoje delo rad opravljam, a vem, da me kmalu čaka zaslužen pokoj. □

Imamo tradicijo in pripadnost

Tokrat se bomo jubilejnih dogodkov, s katerimi smo obeležili 62 let obstoja družbe Talum, lotili malce drugače – z besedama tradicija in pripadnost. Slednji smo s podarjeno Talumovo značko pripadnosti letos dali še posebno težo in opozorili na vsebino, ki se skriva za besedami.

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: SRDAN MOHORIČ

ALEKSANDRA JELUŠIČ

Pogosto se tradicija pojmuje kot nekaj, kar je v nasprotju z napredkom, pri tem pa se pozablja, da brez tradicije ne bi bil mogoč noben napredek. Spoštovanje dobrih tradicij je neizogibna sestavina stabilnosti delovnega kolektiva, saj daje nujno potrebno notranjo orientacijo in oporo. Gre za vzorce obnašanja, s katerimi izkazujemo spoštovanje do ljudi in do stvari.

Na Inštitutu za etiko in vrednote Jože Trontelj poudarjajo, da so pomemben del dobre tradicije olik, bonton in lojalnost. Potemtakem je seveda očitno, da se tudi tradicija povezuje z drugimi vrednotnimi domenami, zlasti z domenami kulture, pravičnosti in integritete, pa tudi z domenami znanja in modrosti, dela in ustvarjalnosti in nazadnje tudi z drugimi domenami.

Skrb za sočloveka je tako ali drugače vsebinsko povezana z vsemi drugimi vrednotnimi domenami, še posebno pa seveda s humanostjo, kulturo, univerzalizmom ter spoštovanjem življenja, zdravja, narave in okolja. Brez poudarjene skrbi za sočloveka si težko predstavljamo modrost in znanje, pravičnost in integriteto, pa tudi dobro tradicijo in ustvarjalnost.

Zato je prav, da dobro poznamo vrednote, ki smo si jih zastavili na ravni skupine Talum, in da razumemo, kaj se skriva za njimi. Ne gre samo za besede. Besede morajo prerasti v zavest posameznika, ta pa v dejanja. Podobno je tudi s pripadnostjo nekemu ali nečemu. Že Aristotel je zapisal, da vzgoja uma brez vzgoje srca ni nobena vzgoja.

Človek lahko čuti pripadnost ljudem in stvarim, s katerimi se lahko identificira in katerih vrednote so mu blizu, jih sprejema, izkazuje pa jih na različne načine. Eden teh načinov sta tudi spoštovanje, ki ga v jubilejnem mesecu izkažemo drug drugemu, in to, kako opozorimo na preteklost, sedanost in prihodnost podjetja, ki mu pripadamo.

Dogodki v sklopu 62. tovarniškega praznika

Druženje z upokojenimi sodelavkami in sodelavci

V četrtek, 17. novembra 2016, smo se od 10. ure naprej v restavraciji Pan v Kidričevem družili z upokojenimi sodelavkami in sodelavci. Za začetek smo si ogledali film o dimniku, ki je bil simbol Dravskega polja in je padel na tovarniški praznik pred dvajsetimi leti. Sledil je uvodni nagovor Marka Drobniča, predsednika uprave Taluma, nato pa sproščeno druženje ob dobri jedachi in pijači, ki so jo pripravili naši sodelavci iz restavracije Pan.

Predsednik in član uprave sta vsakemu upokojenemu sodelavcu podarila Talumovo značko pripadnosti, ki jih bo spominjala na trenutke, preživete v »fabriki«. Dragi naši, znova se snidemo prihodnje leto!

Slavnostna seja v veliki sejni sobi

Slavnostna seja

V petek, 18. novembra 2016, je v veliki sejni sobi MMC potekala skupna slavnostna seja uprave Taluma, direktorjev odvisnih družb in poslovnih enot, vodij služb, članov Sveta delavcev, članov Sveta zaposlenih in članov IO Konference sindikatov Kidričevo.

Razstava Dušana Fišerja

Dušan Fišer na otvoritvi razstave

V petek, 18. novembra 2016, smo ob 13. uri odprli razstavo Dušana Fišerja z naslovom Deep Black. Razstava je posvečena 62. obletnici Taluma in si jo lahko še ogledate v avli upravne stavbe.

Dušan Fišer je umetnik, kustos, profesor ..., njegovo delo pa je že od nekdaj raziskovanje prostora v mentalnih strukturah. Njegove slike so izjemno barvite ali pa popolnoma monokromatske, kot delo Deep Black, po katerem razstava nosi ime. Serija novih del temelji na le enem mediju, na slikarstvu, katerega »kode« so prostor, svetloba in barve.

Umetnik Dušan Fišer nas vedno znova preseneča, ne da bi ob tem izgubil svojo identiteto ali slog. (Povzeto po predstavitveni brošuri Deep Black.)

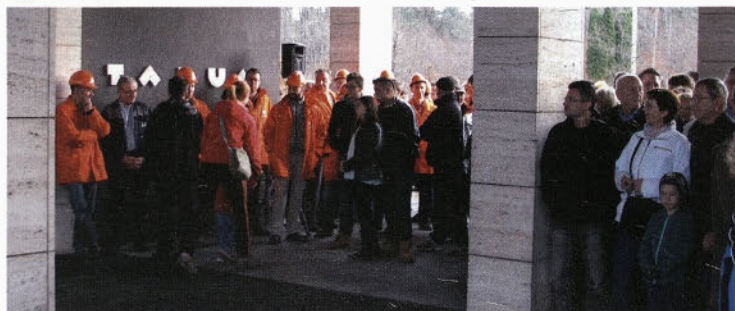
Druženje ob tovarniškem prazniku

Po odprtju razstave se je ob 15.30 začelo druženje sodelavcev, zaposlenih v družbah skupine Talum. Kot vsako leto je druženje potekalo v dvorani restavracije Pan v Kidričevem. Ob 20. obletnici padca dimnika smo pripravili laserski šov, v katerem smo na malo drugačen način podoživeli trenutek, ko je padel simbol Dravskega polja. To je bila tudi simbolična prelomnica, ki je pomenila večjo skrb za okolje. Na dogodku smo izpostavili tudi delovne dosežke, ki so vidno zaznamovali leto 2016. Po uradnem nagovoru Marka Drobniča, predsednika uprave, je sledila svečana podelitev tovarniških priznanj, zlatih metuljev.

Letošnji dobitniki zlatih metuljev so:

- Janez Petek, za dolgoletne dosežke (življenjsko delo),
- Marko Planinšek, za uspešno delo,
- Milan Jerebič, za uspešno delo,
- Marjan Sagadin, za uspešno delo.

Podelitev priznanj smo zaključili z metuljevim plesom in poznim kosilom, praznovanje pa nadaljevali s pevko Tanjo Žagar in spremljevalno glasbeno skupino Avantura.

Obiskovalci pred Talumovo upravno stavbo

Dobitniki zlatih metuljev

Dan odprtih vrat

V soboto, 19. novembra 2016, je ob 9. uri Talum odprl svoja vrata, saj so strokovni sodelavci obiskovalce, ki so si želeli ogledati proizvodni proces, popeljali skozi proizvodne obrate. Pred upravno stavbo se je zbralo več kot 300 ljudi, ki jih je nagovoril predsednik uprave Taluma Marko Drobnič, direktor družbe Vargas-Al Iztok Trafela pa jim je dal koristne napotke o varnem gibanju na tovarniškem območju. Ogled je trajal tri ure. Zaključili smo ga v tovarniški jedilnici, kjer smo se okrepcali z alubarbo – obarbo, ki je zmagala na letošnji dobrodelni Obarjadi. □

Naša razmišljanja **ustvarjajo spremembe**

Horoskop nam napoveduje, da v letu 2017 ljudje lahko in tudi moramo vplivati na svojo usodo. Nesmiselno je, da smo odvisni od preteklosti ali prihodnosti. Naše razumevanje prihodnosti, naše misli, razmišljanja in delovanja igrajo pomembno vlogo pri ustvarjanju sprememb.

IGOR JEZA

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Leto 2016 je bilo volilno leto na vseh ravneh Skei. Sestavlja ga 352 sindikalnih podružnic v 14 regijah po Sloveniji. Organizacija Skei je ena in edina v Sloveniji, je največji panožni sindikat v Sloveniji, odvisen od dobrega dela sindikalnih zaupnikov, ki se trudijo, da nudijo podporo svojim članom.

Sindikat si je celo leto prizadeval za spoštovanje delavskih pravic, ki so jasno zapisane v slovenski ustavi. Kar premalo se zavedamo pomena sindikatov in vsebine njihovega dela. Kako pomembne so kolektivne pogodbe dejavnosti, kjer je zapisana abeceda delavskih pravic. To so vse pravice v zvezi z delovnim razmerjem, od sklenitve do prenehanja, od prostih dni do dodatkov, od plače do nadomestil, pa še marsikaj, česar morda ne poznate. So odgovor na vprašanje,

kaj ima posameznik od članstva v sindikatu. Res je, da ima od tega kaj tudi marsikdo, ki ni član sindikata. Te pravice so plod članarine, ki jo plačujemo člani sindikata, veljajo pa za vse zaposlene.

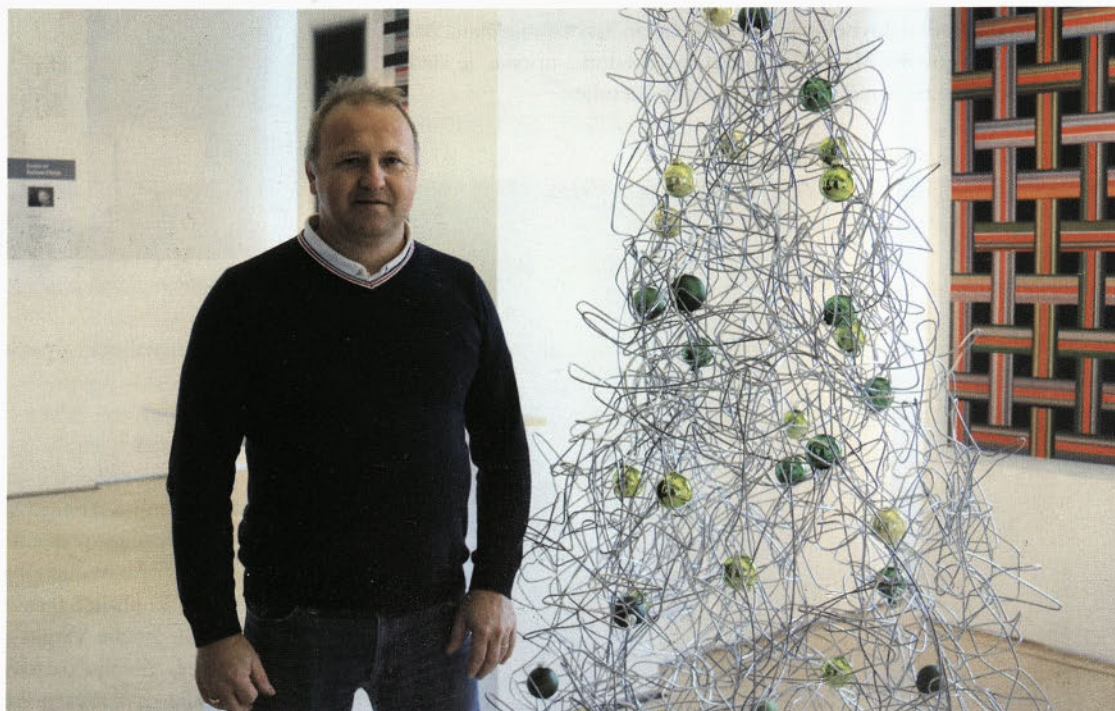
Vse to je rezultat dolgotrajnih pogajanj in vestnega dela in prizadevanja posameznikov in celotne organizacije Skei. Seveda je k temu pripomogla tudi delodajalska stran s pripravljenostjo sodelovati pri dvigu standardov v kolektivnih pogodbah.

Vsi skupaj tlakujemo pot s svojim delom v naši tovarni in od tega, kako bomo delali in se obnašali, bo odvisno, kako bomo živeli v novem letu 2017. Tudi prihodnje leto si bomo sindikati prizadevali za boljši standard za vse zaposlene. Prvega januarja 2017 bo začela

veljati sprememba Zakona o dohodnini, ki pravi, da se del plače za poslovno uspešnost po ZDR-1, izplačan enkrat v letu, ne všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja do višine 70 odstotkov povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.

Ob novem letu 2017 vam želimo, da bi sprejeli situacijo takšno, kakršna je. Tako boste imeli moč spremeniti tisto, česar trenutno nimate radi. Dobro skrbite zase, da bi lahko skrbeli za druge. Ne obsojajte drugih. Najprej pri drugih ljudeh poiščite tisto pozitivno v njih in njihove pozitivne namene, ker ti vedno obstajajo.

Želimo vam srečen božič ter zdravo, srečno in uspešno leto 2017. ◻

Igor Jeza, predsednik sindikata SKEI

Igor Jeza, Peter Marinič, Marko Drobnič in Janez Kiseljak na slavnostni seji

Zadovoljen delavec je uspešnejši

Delo Sveta zaposlenih skupine Talum in delo Sveta delavcev se prepleta na mnogih področjih, zato je sodelovanje samoumevno in je plod skupnega prizadevanja za dober poslovni uspeh skupine in zadovoljne zaposlene. Strateške smernice in vizija skupine Talum, sprejete v času gospodarske krize, se danes kažejo v dobrem poslovanju družbe. Dejstvo je, da se brez sposobnih, zavzetih in zadovoljnih zaposlenih še tako dobre strategije, poslovne odločitve in spremembe ne morejo uresničiti v praksi, zato je pomembno, da se zavedamo pomembne vloge vsakega zaposlenega. Delovanje predstavnikov delavcev v okolju, iz katerega izhajamo, pomeni delovanje na širokem področju zastopanja teh interesov.

JANEZ KISELJAK
PRESEDNIK SVETA ZAPOSLENIH
SKUPINE TALUM
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Želim se zahvaliti vodstvu, ki znajo prisluhnuti idejam, pobudam in pripombam delavcev, v zavedanju, da sta v sodelovanju zagotovljena dober poslovni uspeh in zadovoljstvo zaposlenih. Zadovoljen delavec je uspešnejši, in kar je najpomembnejše, laže obvladuje dane naloge in premaguje morebitne ovire. Ta vidik je pomemben tudi v smislu ohranjanja zdravja zaposlenih.

Pomembna funkcija članov sveta zaposlenih kot zaupnikov za varnost in zdravje pri delu je dajanje pobud in opozoril za zagotavljanje večje varnosti in zdravja pri delu, kar pomeni tudi skrb za ohranjanje zdravja vsakega posameznika.

V skupini Talum imamo zaposleni veliko možnosti sodelovanja na raznih aktivnostih za ohranjanje zdravja, vendar dogodkom v sklopu »Zdravo Talum« posvečamo premalo pozornosti in premalo sodelujemo.

Izpostaviti moram primere dobre prakse. Delovna srečanja predstavnikov delavcev z vodstvi družb so namreč prerasla v delovna srečanja z vsemi zaposlenimi, saj je pravilna in pravočasna obveščeno pomembna za opredelitev problemov in ciljev uspešnega poslovanja.

Talumove vrednote so ključnega pomena za dobre odnose med za-

poslenimi, zato je pomembno, da se sodelavci, ki jim je zaupan kak položaj, zavedajo, da so enaki med enakimi. Poskrbeti sicer morajo za red v svojem okolju, a morajo biti pri tem za zgled – in zgledi vlečejo. Za dobro sodelovanje na področju soupravljanja se zahvaljujem vsem sodelujočim ter sodelavkam in sodelavcem delavskih predstavništev, ki si prizadevajo, da poleg skrbi za poslovni uspeh posvečamo dovolj pozornosti tudi dobremu položaju vsakega zaposlenega. Vsem zaposlenim v skupini Talum želim poleg osebne sreče tudi veliko uspehov in zadovoljstva na delovnem mestu. □

»Talumove vrednote so ključnega pomena za dobre odnose med zaposlenimi, zato je pomembno, da se sodelavci, ki jim je zaupan kak položaj, zavedajo, da so enaki med enakimi. Poskrbeti sicer morajo za red v svojem okolju, a morajo biti pri tem za zgled – in zgledi vlečejo.«

Pomen družbene odgovornosti podjetij

Ključ za premagovanje gospodarskih težav v skupini Talum, ki nas pestijo predvsem zaradi globalnih razmer, je v medsebojnem sodelovanju uprave, vodstev družb in strokovnih služb, na drugi strani pa tudi organov soupravljanja preko delavskih predstavništev.

PETER MARINIČ
PREDSEDNIK SVETA DELAVCEV

Finančna, gospodarska in socialna kriza v svetu je po letu 2008 globoko omajala vero v superiornost in dolgoročno vzdržnost obstoječega modela kapitalizma. Vprašanje povečane neenakosti je zato postalo ključno vprašanje nadaljnjega razvoja. Brez načrtne širitve vseh elementov ekonomske demokracije ni več pričakovati ne samo nobenega socialnega razvoja, temveč tudi ne zelenega hitrejšega ekonomskega razvoja družbe. Družbena odgovornost podjetij je pretežno prostovoljna zaveza, da bodo podjetja ravnala etično in prispevala h gospodarskemu razvoju, vzporedno z izboljšanjem kakovosti življenja zaposlenih in njihovih družin,

obnem pa prispevala k lokalni skupnosti in širši družbi.

Sodelovanje sveta delavcev pri upravljanju podjetja je najpomembnejši element sodobne ekonomske demokracije. Svet delavcev je temeljna naloga oziroma poslanstvo vključevanja zaposlenih v procese poslovnega odločanja in upravljanja.

Član sveta delavcev kot izvoljeni predstavnik zaposlenih je dolžan z zaposlenimi permanentno komunicirati v zvezi z opravljanjem svoje funkcije. Z njimi se mora posvetovati in svet delavcev seznaniti z njihovimi pobudami in stališči o posameznih vprašanjih iz pristoj-

nosti tega organa. Verjamem, da v našem podjetju rezultati ne bodo izostali, če bomo predstavniki sveta delavcev sodelovali z upravo, z vodji družb in strokovnimi sodelavci. V svetu delavcev si bomo prizadevali za našo vključenost v organizacijski in poslovni interes družbe, saj želimo biti aktivni na področju dajanja pobud in predlogov.

Ker se bliža najlepši čas v letu, ko se spominjamo preteklosti in pričakujemo prihodnost, čas, ko se želja po sreči, zdravju in uspehu seli iz srca v srce, želim vsem zaposlenim in njihovim bližnjim, da se jim uresničijo sanje, udejanjijo želje in izpolnijo pričakovanja. □

»Družbena odgovornost podjetij je pretežno prostovoljna zaveza, da bodo podjetja ravnala etično in prispevala h gospodarskemu razvoju, vzporedno z izboljšanjem kakovosti življenja zaposlenih in njihovih družin, obnem pa prispevala k lokalni skupnosti in širši družbi.«

VODSTVO

Druženje z nedavno upokojenimi sodelavci

ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

V sredo, 7. decembra 2016, je ob 13. uri v veliki sejni sobi upravne zgradbe potekalo srečanje tistih talumovcev, ki so se pred nedavnim upokojili ali pa bodo v kratkem šli v pokoj. Najprej jih je nagovoril in pozdravil Marko Drobnič, predsednik uprave Taluma. Zahvalil se jim je za njihov prispevek k uspešnosti podjetja ter jim zaželel vse dobro in veliko zdravja v jeseni življenja. Zahvalili so se jim tudi direktorji oziroma vodje njihovega delovnega kolektiva in se spomnili na kak hudo mušen pripetljaj, ki ga ne bodo pozabili.

Po uradnem delu je bil čas za klepet ob prigrizkih. Poslovali smo se s stiskom rok in obljubo, da se spet vidimo. □

»Mladi gasilec«

Člani krožka Mladi gasilec v letošnjem šolskem letu bogatijo svoja teoretična in praktična znanja v učilnici družbe Vargas-Al.

TINA GORINŠEK
ANITA POLAJŽER
 FOTO: ANITA POLAJŽER

V šolskem letu 2016/17 smo s krožkom Mladi gasilec začeli malo drugače. Da bi otrokom iz OŠ Kidričevo približali humano in vsestransko delo gasilcev, smo se po dogovoru s PGD Talum in družbo Vargas-Al odločili, da bomo krožek organizirali v prostorih družbe Vargas-Al. Glavni namen spremembe lokacije (krožek je doslej potekal v prostorih OŠ Kidričevo) je otrokom поблиže predstaviti in prikazati delovanje gasilcev tudi v praktičnem pogledu ter s tem mladim krožkarjem pogoje še izboljšati.

Krožek Mladi gasilec letos obiskuje 18 otrok, ki so razvrščeni v skupino pionirjev in mladincev, poteka pa vsak četrtek od 17.00 do

18.30. Na voljo jim je učilnica za poučevanje teoretičnih poglavij in za praktična usposabljanja. Krožek vodi pet usposobljenih mentorjev, sicer prostovoljnih gasilcev PGD Talum. Prvi del usposabljanja poteka v učilnici, kjer mladi udeleženci spoznavajo teorijo gasilstva, v drugem delu pa izvajajo še praktični del. V družbi Vargas-Al je vedno prisoten tudi poklicni gasilec, ki svoje bogate izkušnje z veseljem posreduje otrokom in jim tako bogati prepotrebna znanja in izkušnje iz prakse.

Mladi gasilci se bodo tudi v tem šolskem letu udeležili tradicionalnega gasilskega kviza, v katerem sodelujejo v različnih disciplinah (praktični vaji, gasilski abecedi,

prvi pomoči, zgodovini gasilstva, požarni preventivi ipd.). Udeležili se bodo tudi gasilskega tekmovanja. Na njem bodo svoje gasilske spretnosti dokazovali v vaji z vedrovko in drugimi gasilskimi pripomočki.

V GZ Kidričevo za mlade gasilce vsako leto organizirajo tudi gasilski tabor na Rogli, kjer se srečujejo in spoznavajo še z drugimi mladimi gasilci. V dobri družbi tako v dobrih petih dneh pri igri in z raznimi poučnimi nalogami spoznavajo gasilstvo, izmenjujejo izkušnje, navezujejo nova prijateljstva in doživijo še marsikaj zanimivega. ■

Kaj o gasilstvu in o omenjenem krožku menijo otroci?

»Pri gasilcih mi je najbolj všeč, da imajo preko 200 litrov vode in pene.«
 Luka Ogrizek

»Pri gasilcih mi je vse všeč, še posebej pa, da lahko grem na Roglo.«
 Alina Nemec

»Všeč mi je, da se učim o gasilcih in spoznavam gasilske pripomočke.«
 Žan Kmetec

»Všeč mi je, ko se učimo različne stvari in da hodimo na različna tekmovanja. Všeč mi je tudi, da imamo čas za pijačo. Vsako leto gremo na gasilski tabor in se veliko novega naučimo.«
 Stella Nemec

»Mentorji so zabavni in niso tako strogi.«
 Filip Vidovič

»Imamo odmor za pijačo, na koncu pa dobimo bombone. Všeč mi je, da imamo tekmovanja in dobre mentorje.«
 Tia Premužič

»Najbolj so mi všeč tekmovanja, na katerih pridobivamo nova znanja.«
 Zoja Kaučević

»Všeč mi je, da imamo letos tudi možnost ogledati si gasilsko opremo, avtomobile in da imamo gasilske tabore. Rada se udeležujem gasilskih tekmovanj. Imamo dobre mentorje.«
 Lana Ogrizek

»Všeč mi je, da se vsakič nekaj novega naučimo in da nam mentorji vedno še enkrat postavijo isto vprašanje.«
 Taja Bingo

»Všeč mi je, da gremo vsako leto na tekmovanje, da se nekaj naučimo in da se peljemo z gasilskim avtomobilom.«
 Adriana Premužič

»Velikokrat gledamo obleke in avtomobile.«
 Tobija Lakić

»Rad se učim in hodim na tekmovanja.«
 Benjamin Grujčić

»Všeč mi je, da hodimo na tekmovanja in zaključke, se učimo in peljemo z gasilskim avtomobilom.«
 Nikoleja Peklič

»Všeč mi je, da se učimo.«
 Melani Jančec

»Všeč mi je, da se kaj naučimo, hodimo na tekmovanja.«
 Urška Kerin

Decembra se lahko obdarimo tudi z dobrimi odnosi

ZDRAVO TALUM

December je tukaj, lučke so se že prižgale, zaključki so v polnem teku in nakupovalna središča so polna. Trgovci nas na december in prihod dobrih mož, ki nosijo darila, opozarjajo tako ali tako že dlje časa. Obdarovanje med prazniki je tradicija oziroma navada, ki vztraja že dolgo časa. Ideja, da obdarimo tiste, ki nam nekaj pomenijo, in jim s tem sporočamo, da jih imamo radi, je seveda lepa. Vendar pa se je sčasoma spremenil sam namen, ki je po mojem mnenju v današnjem času bolj nakupovanje kot obdarovanje.

PRIPRAVILA: MATEJA HERGULA

POVZETO PO: www.ted.com/talks/robert_waldinger_what_makes_a_good_life_lessons_from_the_longest_study_on_happiness

FOTO: SPLET

Nakupovanje v prazničnem času nam lahko povzroči tudi kakšen dodaten siv las ... Pomislite na polna parkirišča, vsepovsod gneča, tisoč in eno vprašanje: Komu kupiti? Kaj kupiti? Kje kupiti? Kdaj kupiti? Koliko potrošiti? Pri tem se mi poraja vprašanje, ali res moramo nekaj kupiti, da lahko podarimo in osrečimo drug drugega. Mislim, da ne. Zakaj tako mislim?

Dobri odnosi

Na harvardski univerzi so opravili dolgoletno študijo, katere glavni cilj je bil ugotoviti, kaj dela ljudi srečne in zdrave. Odgovor je vsa leta proučevanja enoznačen: srečne in zdrave nas ohranjajo dobri odnosi. Ugotovili so tri ključne stvari, ki jih navajamo v nadaljevanju.

Doživljanje samote

Povezanost z ljudmi okrog nas je za nas resnično dobra, saj osamljenost ubija. Ljudje, ki so bolj povezani z družino, prijatelji in skupnostjo, so bolj srečni, bolj fizično zdravi in živijo dlje kot ljudje, ki niso tako povezani z drugimi. Doživljanje samote je »strupeno«, saj so ljudje, ki so bolj izolirani, kot si želijo, manj srečni, njihovo zdravje se poslabša prej, prej upade de-

lovanje možganov in živijo manj časa kot ljudje, ki niso osamljeni.

Kakovost odnosov

Ni pomembno, koliko prijateljev imamo in ali smo v partnerskem odnosu ali ne, a tisto, kar šteje, je kakovost naših odnosov. Dobri, topli in tesni odnosi lahko delujejo varovalno in nas varujejo tudi pred nekaterimi tegobami staranja. Pokazalo se je, da je življenje z veliko konflikti za naše zdravje resnično slabo. Ni bila raven holesterola tista, ki je napovedala, kako srečen in zdrav bo osemdesetletnik, ampak to, kako zadovoljen je v svojih odnosih. Ljudje, ki so bili pri 50 letih najbolj zadovoljni v

svojih odnosih, so bili pri 80 letih tudi najbolj zdravi.

Povezanost z drugimi

Dobri odnosi ne ščitijo samo našega telesa, ampak tudi možgane. Povezanost z drugim deluje zaščitno za oba človeka v odnosu, saj oba lahko čutita, da se v stiski lahko zaneseta drug na drugega. Seveda ni treba, da so odnosi ves čas enostavni in brez nesporazumov. S človekom se lahko sporečemo, pa imamo še vedno občutek, da se nanj v težkih časih lahko zanesemo.

Odnose je treba negovati

Dobri in tesni odnosi so dobri za naše zdravje in dobro počutje je modrost, ki je tako stara kot svet. Tega se velikokrat ne zavedamo, saj smo navajeni na hitre rešitve, da takoj dobimo nekaj, da se počutimo bolje in smo zadovoljni. Družinske in prijateljske vezi pa so včasih neurejene in zapletene, treba se je truditi in jih negovati.

To je lahko zelo težko delo – je tudi vseživljenjsko in se nikoli ne konča.

Lahko pa je tudi čisto preprosto: namesto da bi gledali televizijo, greste lahko z bližnjim na sprehod v gozd ali igrate družabne igre, lahko skupaj pečete piškote, obiščete stare starše, povabite prijatelja ali prijateljico na kavo, navežete stik s kom, ki ga niste slišali že dlje časa ...

Podarimo drugim sebe

Zato namesto daril v decembru podarimo sebe – svoj čas in pozornost, iskren pogovor, objem, topel stisk dlani ... Bodimo prisotni tukaj in zdaj, imejmo se lepo z ljudmi, ki so nam blizu. □

Krvodajalska družina Šoštarič

MARJETKA LEDINEK

FOTO: MARJETKA LEDINEK

Obvestilo sodelavkam in sodelavcem, zaposlenim v družbah skupine Talum, v Silkemu in Praliku

Krvodajalska akcija v decembru bo v torek, 20., in četrtek, 22. decembra 2016, med 7. in 11. uro na transfuzijskem oddelku ptujske bolnišnice.

Mirko in Kristjan Šoštarič

O družini Šoštarič

Mirko Šoštarič je z dobrim zgledom, srčnostjo in pripravljenostjo pomagati tudi svojo družino navdušil nad krvodajalstvom. Tako se vsa družina, tudi mama, udeležuje krvodajalskih akcij. Poprosili smo ga, da nam za časopis Aluminijske pove kaj več o svoji družini in humanitarnosti.

Prvo srečanje s krvodajalstvom

S krvodajalstvom sem se prvič srečal pred tridesetimi leti v jugoslovanski vojski v Novem Sadu. Ker sem kri daroval trikrat, so mi za štiri dni skrajšali vojaški rok.

Težave z zdravjem

V Talumu sem se zaposlil leta 1987 in še naprej daroval kri, ven-

dar ne več kot enkrat ali dvakrat letno. Med letoma 1999 in 2004 se nisem udeleževal krvodajalskih akcij, saj sem imel zdravstvene težave, pa tudi zaradi tega, ker so mi pred vsako operacijo vzeli kri, da bi jo po potrebi lahko uporabili med samo operacijo.

Dvaintridesetkrat sem jo daroval

Zaradi pomanjkanja krvi na transfuzijskem oddelku so me tudi dvakrat poklicali na dom, da sem šel pomagat nekemu, ki je nujno potreboval darovano kri. Do sedaj sem kri daroval dvaintridesetkrat.

Jutri pa grem na krvodajalsko akcijo

O darovanju krvi menim naslednje: če si zdrav, daruj kri, saj nikdar ne veš, kdaj boš jo sam potreboval. V Talumu delata tudi moja sinova, ki sta že tudi darovala kri. Kevin je daroval kri že šestič, Kristjan pa novembra prvič. Ne znam natančno opisati, na kakšen način vplivam na sinova, da se tudi sama odločata za to gesto, morda z zgledom, saj sem doma večkrat omenil: »Jutri pa grem na krvodajalsko akcijo.«

Krvodajalci v novembru

(številka v oklepaju pove, kolikokrat je posameznik doslej že daroval kri):

Jernej Krajnc	(6)
Mirko Šoštarič	(32)
Danilo Preac	(25)
Boštjan Kelc	(7)
Tonček Cenar	(85)
Igor Turnšek	(48)
Branko Krajnc	(8)
Željko Cmrčnjak	(46)
Uroš Mohorko	(6)
Nada Cimerman	(31)
Franc Korez	(41)
Franc Zajc	(90)
Jožef Rajh	(46)
Marjetka Ledinek	(36)
Robert Merlak	(43)
Marjan Vindiš	(42)
Bojan Krajnc	(45)
Daniel Lačen	(7)
Janez Selinšek	(46)
Roman Železnik	(59)
Franji Mihelač	(43)
Slavko Vek	(55)
Majda Turk	(34)
Jožef Godec	(10)
Darko Kornet	(13)
Bojan Merc	(87)
Boštjan Lešnik	(67)
Boštjan Zamuda	(11)
Jožef Lončarič	(47)
Alojz Gašparič	(7)
Anton Murko	(28)
Branko Prevolšek	(20)

Krvodajalci, ki so kri doslej darovali do petkrat:

Marko Horvat	(5)
Kristjan Vindiš	(5)
Dejan Klančec	(5)
Filip Muhič	(4)
Silvester Sirc	(4)
Alen Emeršič	(3)
Matjaž Škerget	(3)
Žiga Volmut	(2)
Kristjan Šoštarič	(1)
Metka Skaza	(1)

Zdravo in pogumno v novo leto

Ob koncu leta se zahvaljujem aktivu krvodajalcev in čestitam za pogum tudi tistim, ki ste v naše vrste vstopili šele pred nedavnim. Hvala za vsako podarjeno enoto krvi. V novem letu vam želim veliko zdravja. In ne pozabite, da vaša kri ne teče samo po vaših žilah, temveč tudi po žilah ljudi, ki ste jim pomagali. Na to smo lahko ponosni. Marjetka Ledinek □

Obvestilo krvodajalcem

S transfuzijskega oddelka so nam sporočili, da je bilo zaradi stavke v zdravstvu manj operacijskih posegov in tako tudi niso porabili vse darovane krvi. Krv ni mogoče dalj časa hraniti, zato prosimo, da če ste jo imeli namen darovati decembra, darujete januarja (če vam »manjka« odvzem – vsaj dvakrat, pa kar na akcijo). Če se bo pojavila potreba po krvi, nas bodo s transfuzijskega oddelka o tem obvestili. Ukinili so nam izplačilo potnih stroškov, zato se lahko odvzema po novem udeležite tudi izven krvodajalske akcije, in sicer vsak torek in četrtek med 7. in 11 uro (pri vpisu povejte, da ste talumovec). Upamo, da vas s tem obvestilom nismo odvrnili od humanosti.

Več informacij: Marjetka Ledinek, GSM 070 632 332, e pošta: marjetka.ledinek@gmail.com, marjetka.ledinek@talum.si.

December v znamenju glasbe

V decembru se zvrstita kar dva koncerta glasbenih ustvarjalcev, ki delujejo pod okriljem tovarne – koncert Moškega pevskega zbora Talum in koncert Pihalnega orkestra Talum Kidričevo.

ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: STANKO KOZEL

V nedeljo, 4. decembra 2016, smo ob 17. uri v veliki dvorani restavracije Pan prisluhnili Moškemu pevskega zboru Talum pod taktirko mag. Oliverja Bučka. Pevci so nam znova približali slovensko ljudsko glasbo in druge melodije iz zakladnice slovenske glasbe. Tako so po dvorani odmevale

skladbe z naslovom Potnik, Slovenec sem, Ko ptičica na tuje gre, Vasovalec, Dolenjski furmani in še mnoge druge.

Glasbeni večer je povezovala Zlatka Lampret in nas z iskrivim besedilom popeljala skozi glasbeni program.

Tudi tokrat so dogodek popestrili mladi pevci pevskega zbora OŠ Kidričevo in podružnične šole, ki jih vodi Lilijana Krošl. Poskrbeli so tudi za glasbeno presenečenje v obliki glasbenega tria v zasedbi Igor Bezget (kitara), Bruno Domiter (bobni), Oliver Buček (bas) ter solistke Urške Gajšek (vokal).

Moški pevski zbor Talum

Ob koncu se je predsednik pevskega zbora Edvard Hojski zahvalil Talumu, gostujočim glasbenikom in gostom, Daniel Lačen, član uprave Taluma, pa je članom Moškega pevskega zbora Talum podaril Talumovo značko pripadnosti.

Poslovali smo se z glasbo in s povabilom, da nas znova združi. □

RIBIŠKA SEKCIJA SKEI TALUM

Memorial Bogdana Kerleta

IGOR JEZA
FOTO: SEBASTJAN LETONJA

Ljubitelji ribolova smo se po ustaljeni navadi zbrali v soboto, 22. oktobra 2016, ob lepo urejenem ribniku pri Damjanu v Pobrežju. Tekmovanje smo organizirali ribiči iz sindikata Skei Talum in izvedli ribiški memorial Bogdana Kerleta v odprtem tekmovalju lova rib s plovcem.

Zbor ribičev je bil ob 7. uri, žrebanje lovnih mest ob 7.30, začetek lovljenja pa ob 8. uri. Tekmovanje je bilo posvečeno spominu na našega zvestega člana in strastnega ribiča Bogdana Kerleta. Udeležilo se ga je veliko število ribičev, ki so se na ta način spomnili svojega prijatelja.

Tudi tokrat je tekma potekala v prijetnem druženju ljubiteljev tega obvodnega športa. Med tekmovaljem smo se lahko okrepčali in rekli kakšno besedo o ribolovu. Uživali smo v druženju in dobrotah z žara, za katere je poskrbel lastnik ribnika Damjan. V prijetno urejenem prostoru za piknike so

poskrbeli tudi za osvežilne napitke. Konec lova je sodnik objavil ob 12. uri. Sledilo je pospravljanje opreme in tehtanje ulovljenih rib. Tako smo izvedeli, komu je bila ribiška sreča tokrat najbolj naklonjena. V nadaljevanju navajamo rezultate tekmovalja.

Rezultati tekmovalja v ribolovu:

1. mesto: Mitja Papež
2. mesto: Mario Kuret
3. mesto: Rado Junger
4. mesto: Dušan Fridl
5. mesto: Gašper Kerle
6. mesto: Marjan Bratuša
7. mesto: Vlado Podgoršek

8. mesto: Bojan Krajnc
9. mesto: Milan Drevenšek
10. mesto: Matej Erlač

Zahvaljujemo se vsem ribičem, ki so se udeležili tekmovalja in s tem počastili spomin na prijatelja Bogdana Kerleta. □

Talumovci na ribiškem tekmovalju

Slaba vremenska napoved nas ni ustavila

ZDRAVO TALUM
Aktivnosti za zdravje

»Ne glede na vreme bo 30. popotovanje po Levstikovi poti izvedeno. Verjetno nas na poti čaka nekaj snega, vendar smo pripravljeni organizator in domačini. Dobrodošli!« je bilo zapisno za uradni strani Levstikove poti, ko smo se v soboto, 12. novembra, zjutraj odpravljali iz deževnega štajerskega konca na že 30. popotovanje po Levstikovi poti in še zadnjič preverjali, ali pohod sploh bo.

VESNA KOŠIR
FOTO: VESNA KOŠIR

skei

LEVSTIKOVA POT
POPOTOVANJE OD LITIJE DO ČATEŽA

Tako kot se je na pot daljnega leta 1987 odpravilo 397 popotnikov iz vseh koncev Slovenije, smo se tudi letos po večini podali po tako imenovani planinski južni trasi Levstikove poti (21,5 km), ki vodi skozi Ježni vrh, Vinji vrh in Poljane, pa skozi Sevno, Gornji in Dolnji vrh, naprej proti Zagriču in Razboram do cilja na Čatežu. Udeležba je bila zaradi vremenskih razmer nekoliko slabša, a talumovci smo kljub napovedi zastopali »fabriko« kot

leta poprej in se ob 5.30 odpravili proti Litiji. Samo tisti, ki nismo iz »cukra«, tistim, ki so si zadnji trenutek premislili, pa je lahko žal, saj se vremenska napoved na srečo ni uresničila in pohod je minil brez padavin.

Trasa je lepo označena z novimi usmerjevalnimi informativnimi tablami, pohodniki pa smo na poti lahko prebrali tudi informacije o slovenskih starih sadnih

sortah zraven dreves, ki so plod projekta »Levstikovega sadovnjaka«. Zavedati se vrednosti neokrnjenega okolja, ki nudi številne priložnosti za kakovostno življenje in tudi kakovost preživljanja prostega časa v naravi, so neprecenljive.

Pa tudi sicer je bilo lušno. Dobro vzdušje v zidanicah in med prijaznimi domačini, bogata pogostitev in dobra družba. Na razhodnji ob 13. uri je bil slavnostni govornik literarni zgodovinar in ljubitelj Levstikove poti prof. dr. Matjaž Kmecl, nagovoril pa nas je tudi Milan Kučan, dolgoletni udeleženec množičnih popotovanj iz Litije do Čateža in nekdanji predsednik Republike Slovenije.

Čeprav je osnovni namen pohoda druženje, rekreacija in krepitev telesa za izboljševanje zdravja, pa ne smemo vsaj posredno pozabiti tudi na širšo družbeno odgovornost, kot so zavedanje o pomenu narodovega jezikovnega in slovstvenega bogastva (Levstikov potopis, ki je bil osnova za nastanek Levstikove poti), popularizacija varovanja narave in ohranjanja biotske raznovrstnosti ter skrb za naravno in kulturno dediščino nasploh. □

Talumovci na 30. Levstikovi poti od Litije do Čateža

Zahvala

Ob izgubi našega dragega

Alojza Turka

iz Kidričevega, upokojenca Taluma,

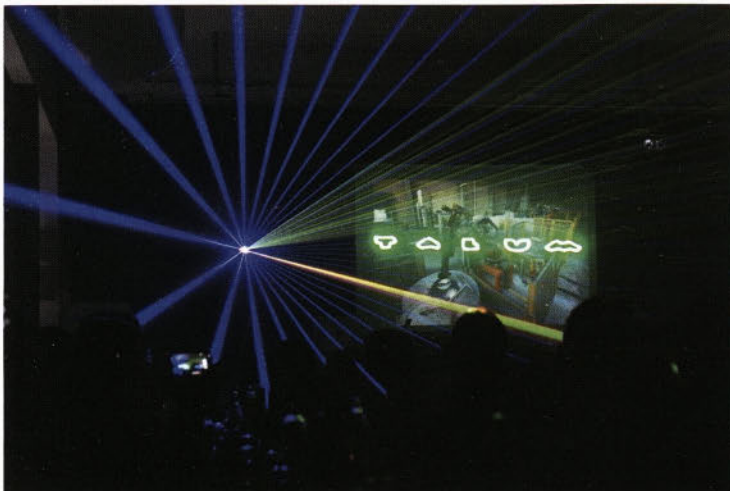
se iskreno zahvaljujemo sindikatu Skei za darovane sveče ter godbeniku za odigrano melodijo slovesa. Hvala vsem za izrečene besede sožalja in tolažbe ter za darovane sveče in cvetje. Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Dogodki v jubilejnem novembru Koncert Moškega pevskega zbora Talum

FOTO: SRDAN MOHORIČ
STANKO KOZEL
ALEKSANDRA JELUŠIČ
TOMAŽ KVAS

Zabava ob koncu leta

Sindikata SKEI in vodstvo družbe Talum
vabita na druženje ob koncu leta

v petek, 23. decembra 2016,
ob 15. uri

v Restavraciji Pan v Kidričevem.

Za zabavo bosta poskrbela:
ansambel **Four live band** in
bontonolog **Sašo Županek**
(standup komedija).

Vabljeni!